

XÀBIA HISTORICA

Tourist Info Centre

Pl. de la Iglesia, 4
03730 Xàbia (Alicante)
Tel. 96 579 43 56
Fax. 96 579 63 17
xabiacentre@touristinfo.net

Tourist Info Port

Pl. Almirante Bastarreche, 11
03730 Xàbia (Alicante)
Tel. 96 579 07 36
Fax. 96 579 60 57
info@xabia.org

Tourist Info Arenal

Ctra. Cabo La Nao - Urb. La Plaza
03730 Xàbia (Alicante)
Tel. 96 646 06 05
Fax. 96 579 62 58
xablaarenal@touristinfo.net

www.xabia.org

Dessin: Tintoreria
Impression: Imprenta Botella
Photos: Departament de Turisme - Tintoreria
Édition: 2013

XÀBIA HISTÓRICA

XÀBIA, L'HÉRITAGE D'UN RICHE PASSÉ
XÀBIA, DE ERFENIS VAN EEN RIJK VERLEDEN

XÀBIA HISTÓRICA

HÔTEL DE VILLE
(XVIIIe s., rénové au XXe s.)

AYUNTAMIENTO
(Gemeentehuis 18e eeuw, verbouwd
20e eeuw).

ÉGLISE SANT BERTOMEU (1513)
Monument artistique national.
Style gothique isabélin.

IGLESIA SANT BERTOMEU (1513)
Deze kerk is Rijksmonument.
Elizabetaanse gotiek.

MARCHÉ COUVERT (1946)
Inspiré du gothique civil.

MERCADO DE ABASTOS (1946)
Markthal, geïnspireerd in de civiele gotiek.

C. A. LAMBERT (MAISON «TENA» 1857)
Style éclectique. Maison de la bourgeoisie locale.

C. A. LAMBERT (CASA «TENA» 1857)
Eclectische stijl. Huis van de lokale bourgeoisie.

CHAPELLE DE SANTA ANNA (1502)
Chapelle de l'ancien hôpital médiéval.

CAPILLA DE SANTA ANNA (1502)
Kapel van het oude middeleeuwse hospitaal.

TOURIST INFO XÀBIA CENTRE
Cimetière médiéval - XIVe s.

TOURIST INFO XÀBIA CENTRE
Middeleeuws kerkhof 14e eeuw.

MUSÉE DE XÀBIA (XVIIe s.)
Maison Palais d'Antonio Bañuls.

MUSEUM VAN XÀBIA (17e eeuw)
Paleis-huis van Antonio Bañuls.

COUVENT DES AUGUSTINES (1946)
Remplace l'ancien couvent des Minimes.

CONVENTO DE LAS AGUSTINAS (1946)
Heeft het vroegere klooster van de Minieren vervangen.

RIURAU d'ARNAUDA (XIXe s.)
Riurau: bâtiment qui accompagnait les corps de ferme, destiné au séchage et à l'élaboration des raisins secs.

RIURAU DE ARNAUDA (19e eeuw)
Riurau: een open gebouw dat deel van de boerderijen is, gebruikt om druiven te drogen en rozijnen te maken.

MURAILLES
Reconstruction du tracé des murailles médiévales, démolies en 1874.

WAL
Reconstructie van de middeleeuwse wal die in 1874 afgebroken werd.

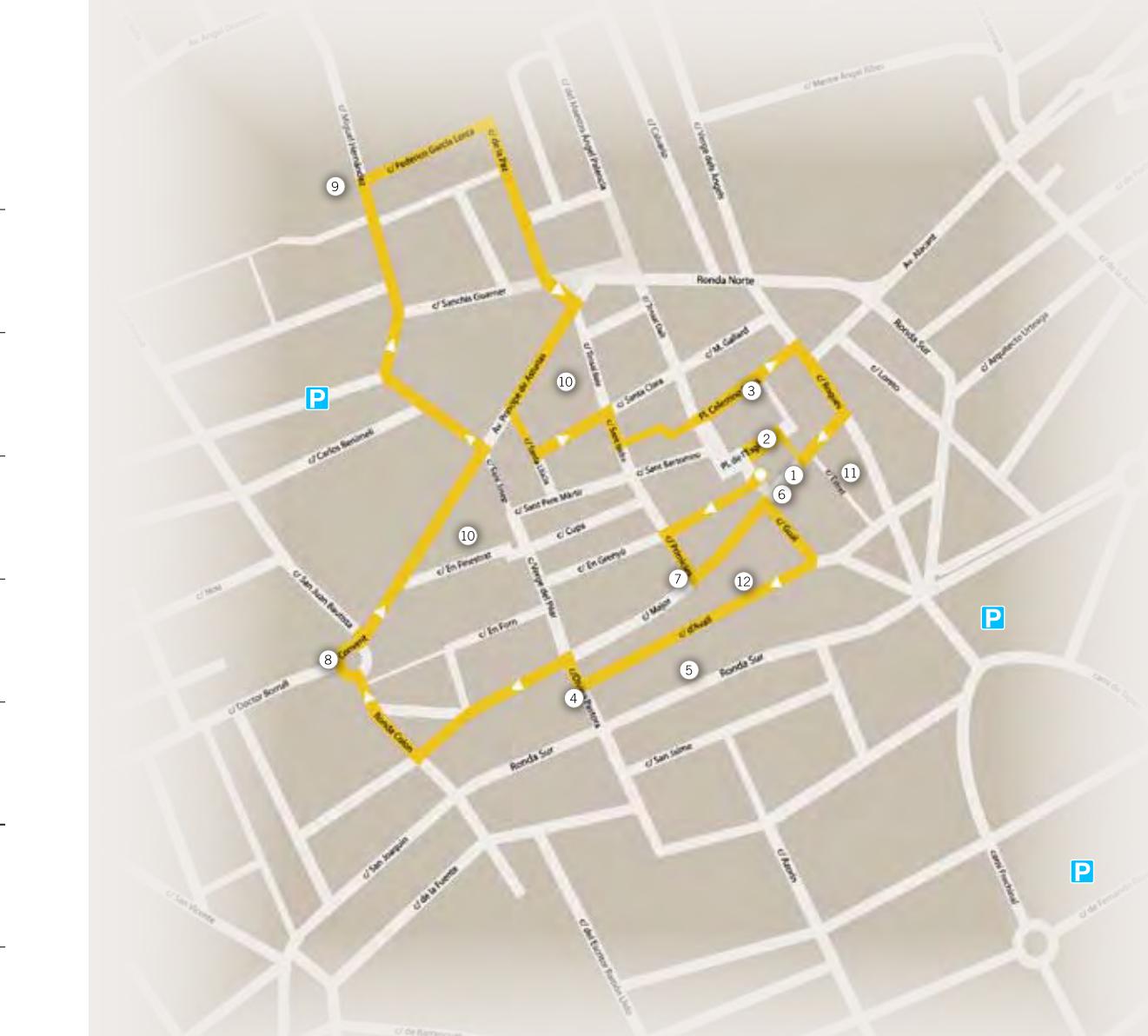
MAISON DE LA CULTURE

KULTUURCENTRUM

BIBLIOTHÈQUE

BIBLIOTHEEK

De par sa situation privilégiée et stratégique, à l'extrême occidentale de la Méditerranée, Xàbia a été le lieu de contact entre différentes cultures dont les influences ont laissé une forte empreinte dans notre localité.

Bien que cette diversité de culture ait été enrichissante, la menace constante que représentaient les attaques ou les incursions subies pendant des siècles a donné naissance à des édifices d'architecture particulière, convertissant Xàbia en une ville fortifiée.

Chacun de ses recoins témoigne de son riche passé qui a su être préservé au fil des siècles, ses rues sont le reflet de l'histoire et de la tradition rurale de Xàbia. Toutefois, c'est entre le XIIIe et le XVIIe siècle que l'histoire laisse son empreinte la plus manifeste dans le tracé urbain.

Après la conquête féodale de Xàbia et de sa région par le roi Jaume I en 1224, le repeuplement de ce territoire fut long et marqué par l'instabilité, d'où le caractère défensif de la ville. Xàbia fut, jusqu'en 1397, une cité dépendant de Dénia. À partir de cette date, l'augmentation de la population et l'importance de la ville lui permirent d'acquérir une plus grande indépendance vis-à-vis de Dénia. Elle devint dès lors une entité administrative propre, avec commune et conseil. Néanmoins, Xàbia fit partie, avec d'autres communes, du comté de Dénia, qui devint au XVe siècle un Marquisat.

Grâce à l'importance qu'elle acquiert au fil du temps, Xàbia obtient en 1612 le titre de Ville royale.

De bevoorrechte en strategische locatie van Javea, aan de westelijke rand van de Middellandse Zee, heeft de invloed van verschillende culturen, die hun sporen en erfenis in onze gemeente hebben achtergelaten, mogelijk gemaakt.

Hoewel deze diversiteit van culturen rijkdom bracht, heeft de gedurende meerdere eeuwen constante dreiging van aanvallen en razzia's een bijzondere bouwstijl gecreëerd, en daardoor ontstond een ommuurde stad.

Haar rijke verleden en de voorbijgang van de eeuwen is in elke hoek voelbaar, en bij het wandelen door de straten worden de geschiedenis en de landelijke traditie herdacht. Maar het is tussen de XIIIe en XVIIe eeuw toen de duidelijkst zichtbare sporen van de geschiedenis in het stedelijke ontwerp ontstaan zijn.

Na de feodale verovering van Xàbia en omgeving door koning Jaume I in 1244, begon de herbevolking van het gebied. Dat was een lang proces, gekenmerkt door onrust, en deze gebeurtenissen gaven het dorp haar defensief karakter. Tot 1397 was Xàbia afhankelijk van Denia, maar vanaf dat jaar en op grond van de groei van de bevolking en de rang van het dorp werd een grotere onafhankelijkheid van Denia mogelijk gemaakt, en kreeg het een eigen bestuursorgaan, met gemeentelijk territorium en een raad. Maar Xàbia bleef deel uitmaken, samen met andere gebieden, van het graafschap Denia, later in de vijftiende eeuw geconverteerd in markgraafschap.

Een bewijs van de groeiende rol van Xàbia was het verwerven, in het jaar 1612, van de titel van Villa Real (Stad met Koninklijke privileges).

LA VILLE MÉDIÉVALE

L'ancienne ville médiévale fortifiée était une petite cité entourée d'une muraille datant du XIVe siècle, aux rues étroites formant un plan orthogonal. Elle correspondait à peu près aux actuelles rues Roques, Ronda Sud, Sant Josep, Verge del Pilar, Pastores, Príncip de Astúries et Ronda Nord. Cette cité fortifiée primitive renfermait une fortification ou cortigium dont elle tira partie et réutilisa en certaines circonstances des structures défensives antérieures, probablement de l'époque d'Al-Andalus, telles que la tour «En Cairat» ou l'église primitive qui correspondrait à l'abside de l'actuel édifice.

L'importante augmentation démographique que connut Xàbia au XVe siècle donna lieu à son développement urbain, car la cité fortifiée primitive ne permettait pas d'accueillir ce surplus de population. Ce développement est à l'origine, à la fin du XVe siècle et au début du XVIe siècle, de la modification du périmètre des murailles afin d'ouvrir de nouvelles voies. Un nouveau tracé de ces voies, qui suivaient les actuels boulevards entourant la ville fut réalisé. L'accès à l'intérieur de la ville s'effectuait par les portes suivantes: Portal de la Ferreria, le Portal del Clot et le Portal de la Marle.

Au centre de ce dédale de rues se trouve l'édifice le plus emblématique de la ville: l'ÉGLISE FORTIFIÉE DE SAN BARTOLOMÉ. Cette magnifique combinaison esthétique et défensive lui valut d'être déclaré Monument historique artistique en 1931. Cette église a été construite au cours du XIVe au XVIe siècle et a connu des agrandissements au XVIIe et XIXe siècle. Elle est considérée comme l'un des plus beaux exemples du «gothique isabélin» ou style plateresco.

Carrer Sor Caterina Bas

Reconstruction des Murailles

DE MIDDELEEuwSE STAD

De oude middeleeuwse stad was een kleine bevolkingskern omsloten door een walmuur van de XIVe eeuw, welke een patroon van smallle straten gedefinieerd heeft met een bijna orthogonale ontwikkeling, met een omtrek dat ongeveer overeen kwam met de huidige straten Roques, Ronda Sud, Sant Josep, Verge del Pilar, Pastores, Princep de Astúries en Ronda Nord. Binnen deze primitieve ommuurde kern bestond een fort of cortigium dat in sommige gevallen oudere defensieve structuren gebruikte heeft, waarschijnlijk uit de Andalusische periode, zoals de toren "En Cairat" geheten, of de primitieve kerk, aan de apsis van de huidige tempel te vinden.

De grote bevolkingsgroei van de vijftiende eeuw bracht Xàbia een stedelijke ontwikkeling en de oorspronkelijke ommuurde stad was onvoldoende om deze groeiende bevolking in zich op te nemen. Dit betekende dat tegen het einde van deze eeuw of begin van de zestiende eeuw de wijziging van de ommuring begon, met nieuwe doorgangen en met nieuwe straten, die liepen waar de huidige rondweg de stad omringt en met de poorten van Portal de la Ferreria, Portal del Clot en Portal de la Mar.

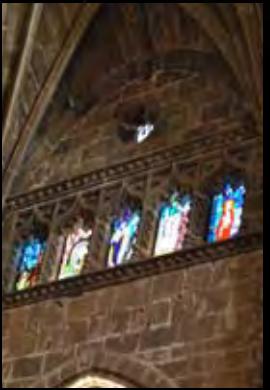
Midden in dit stratencomplex en als hét emblematische gebouw van de stad, de versterkte kerk van st. bartholomeus. Zijn prachtige combinatie van schoonheid en defensie fundamenteerde de verklaring als artistiek en historisch monument in 1931. Het belangrijkste deel dateert uit de XIVe tot de XVIe eeuw, met uitbreidingen in de XVIIe en XIXe eeuw, en wordt beschouwd als een van de mooiste voorbeelden van "Elizabethaanse" of "plateresco" gotiek.

Recoin de la Plaça de l'Esglesia

Carrer Estret

Vitrails de l'Eglise

Porte de "les Escaletes"

Chapelle de la Vierge "Purissima"

ÉGLISE FORTIFIÉE DE SAN BARTOLOMÉ

Son histoire commence au XIVe siècle avec la construction de l'actuelle abside. Mais l'augmentation de la population et les attaques de corsaires et de pirates depuis le XIVe siècle poussent à agrandir la fortification afin de remplir son rôle religieux et de défense, principale caractéristique de l'édifice. Les travaux, dirigés par le maître navarrais Domingo Urteaga, débutent ainsi en 1513.

L'édifice est composé d'une grande nef gothique, dominée par une abside, flanquée de trois chapelles entourées par les contreforts. Ultérieurement, l'abside fut agrémentée de part et d'autre de plusieurs pièces (sacristie ancienne et nouvelle) et de la chapelle de la Communion au nord de la nef principale. Le clocher, également utilisé comme tour de guet, est situé à la croisée nord de l'abside avec la nef.

Le toit est formé par des voûtes d'arêtes et une galerie (ou triforium) située au-dessus des chapelles et ouverte sur l'intérieur de la nef par une série d'arcades et sur l'extérieur par de grandes claires-voies, qui mettent en évidence la finalité défensive de l'ensemble.

Le principal élément de construction est le tuffeau ou pierre «tosca». Les éléments décoratifs sont rares à l'intérieur de l'église du fait des spoliations subies au cours des différentes guerres, notamment pendant la Guerre civile. Des éléments décoratifs tels que les écus des marquis et seigneurs de la ville pour les portes d'accès, les motifs végétaux des impostes ainsi que les boules des portails embellissent l'extérieur de l'église. À l'origine, l'ensemble était orné de merlons et possède actuellement des meurtrières, des embrasures pour mortiers et deux mâchicoulis sur les portes.

Le sous-sol de l'actuel revêtement de ciment cache un ensemble méconnu de cryptes et des vases funéraires, probablement du XVIe siècle, qui doivent encore être récupérés.

Actuellement, elle accueille régulièrement des concerts de musique classique pour la parfaite acoustique que lui confèrent ses voûtes.

VERSTERKTE SINT-BARTHOLOMEUSKERK

Zijn geschiedenis begint in de XVe eeuw met de bouw van de huidige absis. Maar de bevolkingsgroei en de aanvallen van zeerovers en piraten in de XIVe eeuw adviseren het fort te vergroten voor het vervullen van zijn religieuze en defensieve doeleinden, het belangrijkste kenmerk van het gebouw. Het bouwwerk begon in 1513 onder de directie van Domingo Urteaga, een bouwmeester uit Navarra.

Het is een groot gotisch middenschip, bekroond door een apsis, met drie kapellen aan weerszijden omlijst door de steunberen. Later werden diverse elementen aan de zijkanten van de apsis toegevoegd (Oude en Nieuwe Sacristie) en de communie Kapel, ten noorden van het schip. In de noordelijke verbinding tussen de apsis en het middenschip vinden we de klokkentoren, ook gebruikt als wachttoren.

Het dak bestaat uit kruisgewelven en over de kapellen loopt een galerij of triforium met open bogen naar het middenschip en grote ramen naar de buitenkant, die het defensieve doel onthullen.

Het belangrijkste structurele onderdeel is de "tosca"-steen, met schaarse decoratieve elementen als gevolg van de plunderingen in de opeenvolgende oorlogen, en vooral tijdens de Burgeroorlog. Aan de buitenkant zijn de wapens van de markiezen en de heren van de stad te zien, geplaatst over de portalen, omringt door archivolten met steenhouwwerk, en imposten met florale decoratie. Het geheel had oorspronkelijk een weergang met kantelen en toont nog schietgaten, openingen voor mortieren en twee balkons met mezekouwen over de toegangsdeuren.

Onder de bestaande cementvloer, verborgt zich een onbekende grafkelder met crypten en urnen, waarschijnlijk uit de XVe eeuw, dat nog moet worden onderzocht.

Vandaagworden er regelmatig klassieke concerten georganiseerd wegens de perfecte akoestiek die de gewelven verlenen.

L'ARCHITECTURE :
REFLET DE SON HISTOIRE

ARCHITECTUUR:
WEERSPIEGELING VAN DE GESCHIEDENIS

Tout en respectant son tracé médiéval, la ville a continué de s'agrandir autour de l'église en bâtant les édifices les plus représentatifs aux abords de celle-ci.

En face de la façade latérale de l'église se trouve **la mairie**, à l'emplacement de laquelle se trouvait anciennement l'**Ermitage de San Cristóbal (XVIIe siècle)** bâti sur une ancienne nécropole chrétienne appelée «el fossar» en valencien (XIVe – XVe siècle). Cette édification originale comprend notamment une halle ouverte caractéristique «porxens» où avait lieu le marché sur la façade postérieure. De ces cinq arcs, maintenant murés, un est ouvert et permet l'accès à la place de Baix et à la place de l'église.

L'actuelle **mairie** (XVIIIe – XXe siècle) possède une façade de style néoclassique. L'ancien ermitage servait, entre autres, d'école publique et ultérieurement de chapelle de la Vierge des Désemparés jusqu'en 1890.

Toujours aux abords de l'église, en face de sa façade septentrionale, se trouve le **marché municipal**. Bien que l'actuel bâtiment ne corresponde pas à l'époque médiévale, sur ce terrain fut construit au XVIIe siècle le couvent des Augustines déchaussées, dans le jardin potager duquel s'élevait une tour, probablement celle «d'en Cairat», où reposait le corps de soeur María Gallard, fondatrice de la communauté. Durant la Guerre civile (1936-39), l'ancien couvent fut détruit par le conseil municipal afin d'y bâtir en son lieu et place un marché couvert. La guerre ne permit pas de mener à bien ce projet qui dû attendre l'année 1946 pour qu'ait lieu l'inauguration de l'actuel marché municipal, qui fut bâti en respectant le style de l'église toute proche.

Na de middeleeuwen, bleef de stad groeien rond om de kerk, en dichtbij deze de meest representatieve gebouwen.

Tegenover de zijmuur van de kerk vinden we het **Stadhuis**, waar oorspronkelijk de **Hermitage van San Cristobal (XVIIe eeuw)** stond, op een oude christelijke begraafplaats, de "fossar" (XIVe-XVe eeuw). Dit originele gebouw toont de karakteristieke "porxens" aan zijn achtergevel, een open hal waar de markt werd gehouden. Van deze vijf bogen, nu dichtgemetseld, heeft een nog een opening om de Plaça de Baix met het kerkplein te verbinden.

Het huidige Stadhuis (XVIIIe-XXe eeuw) heeft een licht neoklassieke gevel. De oude hermitage diende, onder andere, als openbare school, en later als Kapel van Onze Lieve Vrouw van de Hulpelozen tot 1890.

We blijven rond de kerk, waar we tegenover de noordgevel de huidige **Gemeentelijke Markthal vinden**. Hoewel het huidige gebouw niet uit middeleeuwse tijden stamt, werd op deze plaats in de XVIIe eeuw een Augustinessenklooster gebouwd, in wiens tuin een toren stond, waarschijnlijk die van "En Cairat", waar het lichaam van María Gallard rustte, stichterin van de gemeenschap. Tijdens de Burgeroorlog (1936-39) is het oude klooster vernietigd door de gemeenteraad om een overdekte markt te bouwen. De oorlog verhinderde dit project en het was pas in 1946, toen de huidige gemeentelijke markthal ingewijd werd, gebouwd op zoek naar een bepaalde stijl die bij de nabijgelegen kerk paste.

Mairie

Portal del "Clot"

MUSEE ARCHEOLOGIQUE ET ETHNOGRAPHIQUE MUNICIPAL SOLER BLASCO

Près de la Plaça de l'Església, sur la Plaça dels Germans Segarra, s'érige le principal exemple de l'architecture civile de la ville. Il s'agit de la **Maison Palais d'Antoni Banyuls**, personne notoire à son époque et majordome du roi Philippe III.

Ce bel édifice construit durant la première moitié du XVIIe siècle possède une magnifique façade en tuffeau, une galerie supérieure formée d'arcs, ainsi qu'un revêtement en tomette. Dans une de ses salles ont également été conservés des carreaux de faïence vert et blanc «mocadorets».

Een paar meter van het kerkplein, op de Plaça dels Germans Segarra, zien we een goed voorbeeld van burgerlijke architectuur van de stad. Dit is het **Casa-Palacio de Antoni Banyuls**, een opmerkelijk karakter van zijn tijd en rentmeester van Philips III.

Dit prachtige gebouw, gebouwd in de eerste helft van de zeventiende eeuw, staat apart met de prachtige toscastenen gevel, en boven met de galerij van "porxens" en ook de kleivloertegels en groene en witte "mocadorets" dat overleefde in een van de zalen.

*Infibulum.
Instrument liturgique étrusque*

GEMEENTELIJK ARCHEOLOGISCH EN ETNOGRAFISCH MUSEUM SOLER BLASCO

*Revêtements et «Mocadorets»
XVIIe siècle*

Au XIXe siècle, le palais fit l'objet d'une importante rénovation et abrite actuellement le Musée archéologique et ethnographique municipal Soler Blasco.

En 1975, grâce aux démarches entreprises par le maire d'alors J.B. Soler Blasco, la mairie acquiert cet maison particulier qui abrite depuis 1977 l'exposition permanente. En reconnaissance de son principal promoteur et premier directeur, le musée porte son nom.

La visite de ce musée constitue un bref voyage à travers l'histoire de notre municipalité. Des pièces datant de la préhistoire, des époques ibérique, romaine et médiévale, ainsi qu'une reconstitution d'une forge de la fin du XVIIIe au XXe siècle sont exposées dans ses salles.

Salle d'archéologie sous-marine

In de XIXe eeuw onderging het paleis een grote ombouw en heden herbergt het het "Gemeentelijk Archeologisch en Etnografisch Museum Soler Blasco".

In 1975, dankzij de inspanningen van de toenmalige burgemeester J.B. Soler Blasco, heeft de stad dit herenhuis gekocht en sinds 1977 heeft het permanente tentoonstellingen. In erkenning van zijn eerste mentor en directeur draagt het museum zijn naam.

Een bezoek is een korte reis door de rijke geschiedenis van onze stad. De kamers zijn verdeeld in tijdperken, van de prehistorie naar de Iberische, Romeinse en middeleeuwse tijden, tot de tegenwoordige tijd. Ook is er een reconstructie van een laat XVIIe eeuwse smederij te vinden.

Baie vitrée XVIIe siècle

Balcon du XIXe siècle

Salle d'archéologie sous-marine

Peinture rupestre schématique de la grotte «cova del Barranc de migdia»

Inscription funéraire «andalusi»

Contrepoids de plomb en forme d'amphore

Trésor Ibérique de Xàbia

Du fait des constants accès de peste et de maladies, très fréquents jusqu'au XXe siècle, et bien que Xàbia n'ait pas été durement touchée par celles-ci, la nécessité de construire un Hôpital (1502) se fit pressante. De celui-ci ne subsiste que la chapelle dite «**Capella de Santa Anna**», sur la rue d'Avall. Il s'agit d'un petit édifice gothique, construit en tuffeau et de forme rectangulaire comprenant trois parties. Un arc en plein cintre à l'entrée et sa croisée d'ogives embellissent l'ensemble.

Le Moyen Âge déjà bien entamé, la Contre-Réforme suscita un intérêt religieux tel qu'elle fomenta la création de couvents, tels que le couvent des Minimes au XVIIe siècle sur la Placeta del Convent, à l'extérieur des murailles de la ville. Malheureusement, il fut également détruit pendant la guerre et, en 1946, fut construit en son lieu et place le couvent des Augustines déchaussées, où peuvent être admirés différents tableaux de Soler Blasco.

Outre ses principaux monuments, le centre historique de Xàbia est un dédale de rues étroites aux murs blanchis à la chaux et de tuffeau, aux grilles en fer forgé et au bois de pin jaune, où abondent de remarquables exemplaires de bâtiments de la bourgeoisie à différentes époques, qui choisirent de bâtir leur maison aux alentours de l'église.

Vous pouvez rencontrer quelques exemples de maisons gothiques datant du XVe au XVIIe siècle dans les rues Sor Mª Gallart, Plaça de l'Església, Sta. Marta, Sor Catalina Bas, S. Pere Màrtir, Metge González, Major, et Estret. Un exemple clair du gothique civil est le palais dels Sapena (XVe siècle), place de l'Església, avec ses arcs en anse de panier de la galerie et ses fenêtres géminées et trilobées.

Près de la «Porta del Mar», porte qui permet l'accès à la ville depuis le port, se sont installés les marins. C'est là que fut érigée en 1515, puis détruite en 1870, l'église de Loreto destinée à l'usage des marins. Il existe de nos jours une petite construction de tuffeau, de style néogothique, qui servit d'abri à la croix «de los caídos» (de ceux qui sont tombés) construite en 1954.

Vanwege het regelmatige uitbreken van de pest en andere ziekten, zeer frequent tot de twintigste eeuw, en hoewel Xàbia niet sterk aangetast werd, ontstond de noodzaak om een ziekenhuis te bouwen (1502), waarvan alleen de kapel bewaard is, de "Capella de Santa Anna" aan de Carrer d'Avall. Dit is een klein gotisch gebouw, gebouwd in tosca-steen en met een rechthoekig bovenaanzicht verdeeld in drie secties. Bezienswaardig zijn de rondboog aan de ingang en het kruisribgewelf.

Laat in de Middeleeuwen, verhoogde de Contrareformatie de religieuze interesse dat op haar beurt de creatie van kloosters aanmoedigde, zoals het Minnien-klooster van de XVIIe eeuw op Placeta del Convent, buiten de stadsmuren. Helaas werd het ook vernietigd tijdens de oorlog (1936) en op de plaats werd in 1946 het klooster van de Augustinessen Nonnen opgericht, waar verschillende schilderijen van Soler Blasco bezienswaardig zijn.

Naast de belangrijkste monumenten, is het historische Xàbia een netwerk van kleine straatjes met witgekalkte gevels, tosca-steen, ijzerwerk en hout, waar belangrijke voorbeelden van bourgeoisie-gebouwen uit diverse tijdperken te zien zijn, meestal rond om de kerk.

Dit is het geval van een aantal voorbeelden van Gotische Huizen van de vijftiende tot zeventiende eeuwen, aan de straten ("carrers") van Sor María Gallart, Plaça de l'Església, Santa Marta, Sor Catalina Bas, Sant Pere Mrtir, Metge Gonzalez, Major en Estret. Een duidelijk voorbeeld van civiele gotische architectuur is het Palau dels Sapena (XVe eeuw) en Plaça de l'Església, met korfbogen aan de galerijkant en drievoudig gelobde ramen. In de buurt van de "Porta del Mar", de toegang tot de stad vanuit de haven, hebben de vissers sinds oud gewoond. In 1515 werd in de vissershaven de Loreto-kerk gebouwd om de mensen van de zee te dienen, doch deze werd in 1870 afgebroken. Tegenwoordig is er een klein tosca-steen gebouw, in neogotische stijl, dat als dekking moest dienen voor het kruis der gevallen, gebouwd in 1954.

Placeta del Convent

Parc Montaner

«LA PEDRA TOSCA» LE TUFFEAU

La couleur dorée du tuffeau est un élément primordial de l'architecture locale. Elle est présente dans tous les recoins de la ville et lui confère une apparence de monument ancien.

Il s'agit d'une roche calcaire formée par des dunes de plage il y a environ cent mille ans.

La pierre taillée conserve les strates de la dune («llavades») ainsi que les fissures («pels»), utilisées par les tailleurs de pierres («arrancadors») comme axes pour obtenir les pièces de base qui seront travaillées ultérieurement.

Sans aucun doute, les gisements («pedreres») les plus importants de tuffeau, pas uniquement à Xàbia, mais dans tout le littoral valencien, sont les deux carrières dénommées «Muntanyars», (celui de Dalt et celui de Baix). Ces grandes carrières ont été exploitées depuis l'époque romaine jusqu'à l'interdiction de leur exploitation en 1972. Un autre gisement important est celui de la grotte «Cova Tallada», située au pied des falaises du cap de Sant Antoni, à l'intérieur de laquelle des vestiges de l'époque Al-Andalus ont été retrouvés. L'utilisation de cette carrière pourrait donc remonter au XIe siècle. Actuellement, ces gisements de tuffeau («toscars») constituent un patrimoine naturel précieux, qui nous fait découvrir le paysage et le climat du passé, mais aussi les techniques et les méthodes traditionnelles d'extraction des blocs de tuffeau, élément singulier et indispensable de la riche architecture traditionnelle de Xàbia.

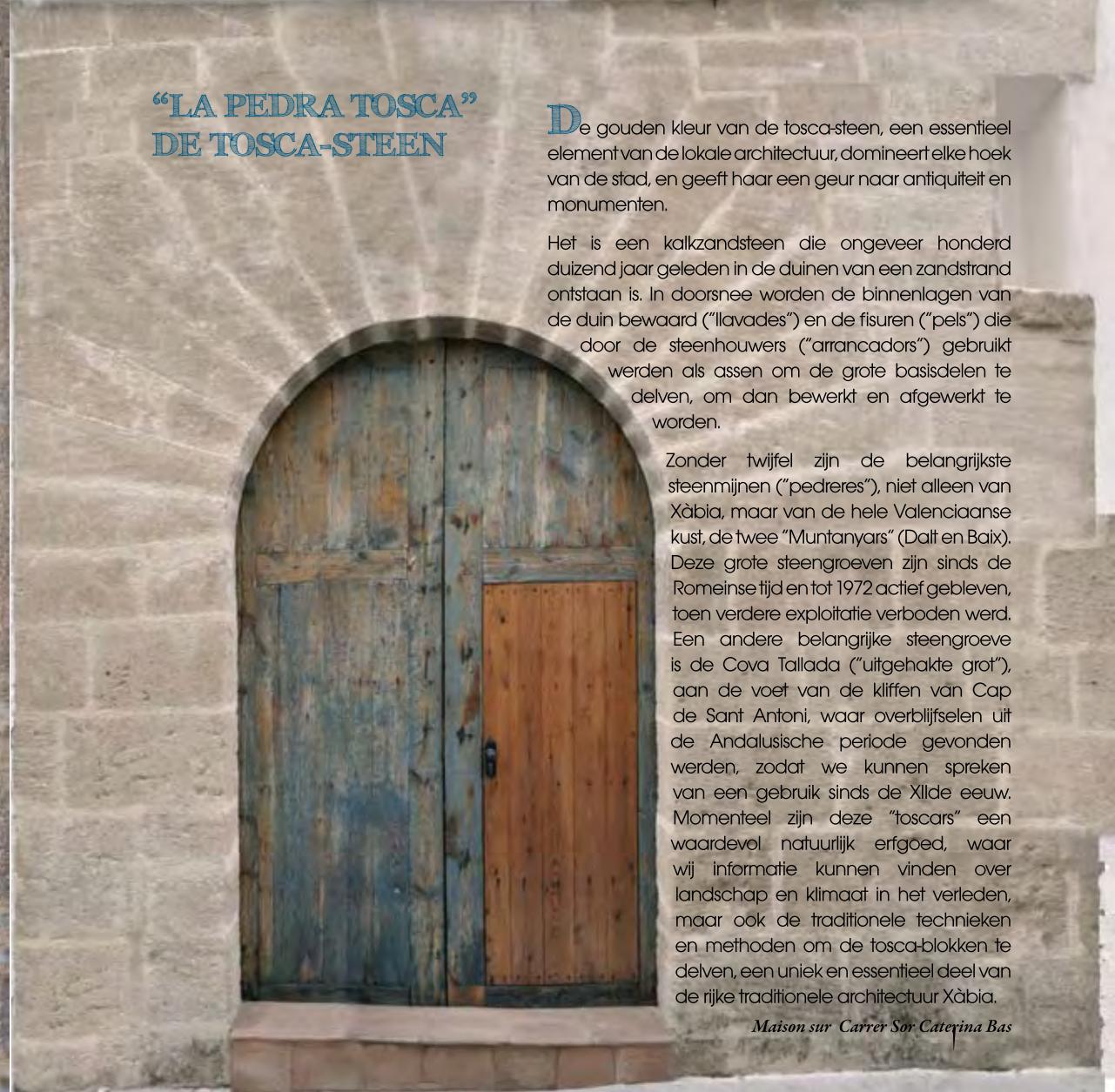
“LA PEDRA TOSCA” DE TOSCA-STENEN

De gouden kleur van de tosca-steen, een essentieel element van de lokale architectuur, domineert elke hoek van de stad, en geeft haar een geur naar antiquiteit en monumenten.

Het is een kalkzandsteen die ongeveer honderd duizend jaar geleden in de duinen van een zandstrand ontstaan is. In doorsnee worden de binnenlagen van de duin bewaard («llavades») en de fisuren («pels») die door de steenhouwers («arrancadors») gebruikt werden als assen om de grote basisdelen te delven, om dan bewerkt en afgewerkt te worden.

Zonder twijfel zijn de belangrijkste steenmijnen («pedreres»), niet alleen van Xàbia, maar van de hele Valenciaanse kust, de twee "Muntanyars" (Dalt en Baix). Deze grote steengroeven zijn sinds de Romeinse tijd en tot 1972 actief gebleven, toen verdere exploitatie verboden werd. Een andere belangrijke steengroeve is de Cova Tallada ("uitgehakte grot"), aan de voet van de kliffen van Cap de Sant Antoni, waar overblijfselen uit de Andalusische periode gevonden werden, zodat we kunnen spreken van een gebruik sinds de XIe eeuw. Momenteel zijn deze "toscars" een waardevol natuurlijk erfgoed, waar wij informatie kunnen vinden over landschap en klimaat in het verleden, maar ook de traditionele technieken en methoden om de tosca-blokken te delven, een uniek en essentieel deel van de rijke traditionele architectuur Xàbia.

Maison sur Carrer Sor Caterina Bas

Arc, Plaça de l'Església

Marché

Carrer Tossal de Dalt

Escaliers de la Place

Tour "d'en Cairat"

Office du tourisme

L'essor du commerce du raisin sec: XÀBIA MODERNE

Xàbia obtint une série de priviléges et concessions de la Couronne en reconnaissance de l'aide qu'elle apporta aux Bourbons durant la guerre de succession (1705-1714). En 1709, Philippe V lui décerne le titre de Ville très fidèle et, en 1712, Xàbia obtint le privilège de pouvoir transporter par voie maritime ses produits, favorisant ainsi l'exportation des marchandises depuis le port. L'économie locale put ainsi se développer avec tout d'abord l'importation de blé puis le commerce du raisin sec.

Le commerce du raisin sec fut sans aucun doute une période florissante de l'histoire de Xàbia. L'importance de l'élaboration et de la commercialisation de ce produit, qui connut son apogée au XIXe siècle, fut à l'origine d'une croissance économique et démographique qui donna lieu à une grande expansion urbaine, tel qu'en témoigne l'architecture de l'époque.

La forte demande nord-européenne attira les bateaux à vapeur au port de Xàbia, en conséquence de quoi fut construite une jetée au début du dernier quart du XIXe siècle. Ainsi, s'implantèrent également d'importantes infrastructures telles que le télégraphe, l'éclairage électrique, des imprimeries, un théâtre, un trinquet (lieu où se joue la pelote Valencienne), une arène, dont certaines ont aujourd'hui disparues.

"Riurau" d'Arnauda

De opkomst van de rozijnenhandel: MODERN XÀBIA

Als gevolg van de steun aan het huis van Bourbon tijdens de Spaanse Successieoorlog (1705-1714), heeft Xàbia een aantal privileges en concessies van de Kroon ontvangen. In 1709, als voorrecht van Felipe V kreeg ze de titel van Lealísima Villa ("Uiterst trouwe stad"), en in 1712 ontving Xàbia het voorrecht haar producten te mogen verschepen. Dit recht bevorderde de uitvoer van goederen uit de eigen haven die de trekker werd voor de lokale economie, eerst door het importeren van tarwe en dan de rozijnenhandel.

Dit laatste kenmerkte zeker een tijdperk van pracht en praal in de geschiedenis van Xàbia. De invloed van de productie en verkoop van dit product, die het hoogtepunt zal behalen in de XIXe eeuw, betekende een economische en bevolkingsgroei, die duidelijk tot uiting kwam in een grote stedelijke ontwikkeling zoals weerspiegeld in de architectuur van die tijd.

Uit Noord-Europa kwamen stoomscheepen naar de haven van Xàbia wegens de sterke navraag, en er werd een dok gebouwd aan het begin van het laatste kwart van de negentiende eeuw. In deze zin, werd eveneens belangrijke infrastructuur zoals de telegraaf, de elektrische verlichting, drukkerijen, theater, het "trinquet", de arena voor stierengevechten, enz., gebouwd, waarvan sommigen heden zijn verdwenen.

A la fin du XVIIIe et durant le XIXe siècle, la bourgeoisie commerçante locale qui se consacrait à l'exportation du raisin sec, et les propriétaires agraires, choisirent les abords de l'église pour bâtir de somptueuses maisons telles que la **Casa dels Bolufer**, **Casa de les Primícies**, **Casa Arnauda** (ou de la Senyoreta Josefina), **Casa Abadía**, **Casa de Montalbán** (capitaine de la flotte de goélettes de la famille Bolufer), et la **Casa de Tena** (actuellement Ca Lambert)

Cette dernière, construite en 1857, abrita au début du XXe siècle la pharmacie du même nom, et a été rénové récemment pour accueillir des activités culturelles.

En 1805, fut ouverte la quatrième porte de la muraille, «Portal Nou» située sur l'actuelle Ronda Nord, mais quelques années plus tard, entre 1869 et 1874, furent démolies définitivement les murailles afin d'entreprendre l'expansion urbaine de la ville. Dans cette optique, l'expansion urbaine «l'Eixample» est planifiée avec de grandes avenues afin de faciliter la circulation des marchandises depuis la Placeta del Convent, sur laquelle débouchaient les principales routes régionales, vers le port. Ce sont les actuelles avenues Príncep d'Asturias, où les agriculteurs qui s'étaient enrichis grâce au commerce du raisin sec construisirent leur maison, et d'Alacant, où s'installa une partie de la bourgeoisie commerçante.

Carrer en Grenyó

Aan het eind van de XVIIIe en gedurende de XIXe eeuw heeft de lokale commerciële bourgeoisie die zich bezighoudt met de uitvoer van rozijnen, en de landeigenaren, de omgeving rond de kerk gekozen om opzichtige gebouwen te bouwen, bijvoorbeeld: **Casa dels Bolufer**, **Casa de les Primícies**, **Casa Arnauda** (ook bekend als "de la Senyoreta Josefina"), **Casa Abadía**, **Casa de Montalbán** (de kapitein van de schoenvervloot van de familie Bolufer), en **Casa de Tena** (heden, CA Lambert).

Deze laatste, gebouwd in 1857, die begin XXe eeuw, een apotheek met dezelfde naam was, is onlangs gerenoveerd en dient nu als huisvesting voor culturele activiteiten.

In 1805 werd de vierde poort in de muur geopend, de "Portal Nou" op het huidige Ronda Nord, maar enkele jaren later, tussen 1869 en 1874, werden ten slotte de walmuren om de stad afgebroken om de stedelijke groei toe te laten, en er kwam een plan voor "L'Eixample" (De Uitbreiding), met brede lanen om het goederenverkeer te vergemakkelijken van Placeta del Convent, waar de belangrijkste regionale wegen vandaan kwamen, naar de haven. Dit zijn de huidige straten Princep d'Asturias, waar de dankzij de rozijnen rijke boeren hun huizen bleven bouwen, en de Avinguda d'Alacant, waar een vast deel van de zakenbourgeoisie terecht kwam.

Carrer Sor Maria Gallard

Durant cette période, le style éclectique, qui s'ancra profondément au sein de la bourgeoisie de Xàbia, triompha avec principalement trois modèles: l'un opta pour la symétrie et l'austérité (ex.: Casa dels Bolufer) avec des moulures plates de tuffeau qui marquent la séparation entre les différents étages en soulignant l'horizontalité du bâtiment, encadre les fenêtres et les portes ainsi que le soubassement. Les grilles et les balcons sont en fer forgé et le bois de pin jaune très présent. Un autre modèle est le «romantique» (ex.: C/ Major), qui remplace les moulures plates de tuffeau par d'autres en gypse avec des motifs végétaux. Enfin, un groupe de maisons reprend de nombreux éléments néoclassiques tels que les pilastres qui encadrent l'entrée, avec un arc en plein cintre et un imposte en éventail, des triglyphes et des métopes sous la saillie (ex.: Casa de Tena, Casa Arnauda, Abadía...).

Riurau Català-Arnauda

Casa Bolufer

Les riurau, construction rectangulaire en dur et tuffeau avec de grandes arcades («ulls» en valencien), témoignent de l'importance qu'acquit le commerce du raisin sec à Xàbia. Ils servaient à abriter le raisin déposé sur des claires pour séchage. Un des plus importants est le «**riurau de los Català d'Arnauda**» récemment transféré de son emplacement d'origine au parc Montaner.

Tijdens deze periode won de eclectische stijl, die diep wortelde in de bourgeoisie van Xàbia, met drie basismodellen: Één kiest de symmetrie en soberheid (bv. Casa dels Bolufer) met plat tosca lijstwerk dat de grenzen tussen de verschillende etages benadrukt, in het bijzonder de horizontaliteit van het gebouw, en ramen en deuren omringt, evenals de zuilvoeten. De hekwerken en balkons zijn van smeedijzer en mobilahout. Een ander model is de "romantische" (bv. de Carrer Major), die de platte tosca lijsten door andere van gips met florale ornamenten vervangt. Uiteindelijk vinden we een groep huizen die veel neoklassieke elementen gebruikt, zoals de pilasters van de ingang met de rondboog en versterkingen in waaiervorm, met metopen en trriegliedjes onder de gevelrand. (bv. Casa de Tena, Casa Arnaud, de Abdij.)

Casa Tena

Maison de campagne avec "Riurau"

Als getuigenis van de grote invloed van de rozijnenhandel in Xàbia overleven de "riurau": rechthoekige en gewone metsel- en toscasteenbouw, met grote bogen of "ulls" om de druiven te drogen (die op bamboematten lagen). Een van de grootste is de "**riurau van de familie Català d'Arnauda**", onlangs verplaatst van de oorspronkelijke locatie naar het Montaner Park.

Casa de les Primícies

INFORMATIONS UTILES

Maire

Plaça de l'Església, 4

Tel. 96 579 05 00

www.ajxabia.com

Horaire: du lundi au vendredi de 9 à 14h.

Tourist Info Xàbia Centre

Plaça de l'Església, 4

Tel. 96 579 43 56

www.xabia.org

Horaire: du lundi au vendredi de 9 à 13 h 30 et de 16 à 19 h 30 (en été de 16 h 30 à 20 h).

Samedi de 10 à 13 h 30.

Maison de la culture

Plaça de Baix, 6

Tel. 96 579 43 44

cultura@ajxabia.org

Musée archéologique et ethnographique Soler Blasco

Plaça dels Germans Segarra
mvsev.xabia@gmail.com

Horaire: du mardi au vendredi de 10 à 13 h. et de 17 à 20 h. (en été de 18 à 21 h).

Samedi, dimanche et fête de 10 à 13 h.

Raadhuis

Plaça de l'Església, 4

Tel. 96 579 05 00 · www.ajxabia.com

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 14.00

Tourist Info Xàbia Centre

Plaça de l'Església, 4

Tel. 96 579 43 56

www.xabia.org

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 13.30 en 16.00 tot 19.30 (in de zomer 16.30 tot 20.00) Zaterdag 10.00 tot 13.30

Casa de Cultura

Plaça de Baix, 6

Tel. 96 579 43 44

cultura@ajxabia.org

Archeologisch-etnografisch Museum Soler Blasco

Plaça dels Germans Segarra Llamas
mvsev.xabia@gmail.com

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 13.00 en 17.00 tot 20.00 (in de zomer: 18.00 tot 21.00) Zaterdag, zondag en feestdagen 10.00 tot 13.00

NUTTIGE INFORMATIE

Ca Lambert (Casa de Tena)

Carrer Major, 41

Tel. 96 579 18 62

Horaire: du mardi au vendredi de 11 à 13 h. et de 17 à 20 h. (en été de 18 h à 21 h).

Samedi de 11 à 13 h.

Bibliothèque municipale

Carrer Major, 9

Tel. 96 579 39 38

biblioteca@ajxabia.org

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 14.00 en 16.30 tot 20.00 Zaterdag van 10.00 tot 13.30

Samedi de 10 à 13 h.

Marché municipal

Plaça de Celestino Pons

Horaire: du lundi au vendredi de 8 à 13 h 30 et de 17 à 20 h 30 (en été de 18 à 21 h).

Samedi de 8 à 13 h 30.

Église de San Bartolomé

Plaça de l'Església

Tel. 96 579 11 74

Horaire: du lundi au vendredi de 10.30 à 12.30 h. Ouverte pour les célébrations

Couvent des Augustines

Placeta del Convent

Tel. 96 579 13 67

Ouverte pour les célébrations

Chapelle Santa Anna

Carrer D'Avall, 39

Horaire: du lundi au vendredi de 9 à 14 h.

Ca Lambert (Casa de Tena)

Carrer Major, 41

Tel. 96 579 18 62

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 11.00 tot 13.00 en 17.00 tot 20.00 (in de zomer: 18.00 tot 21.00)

Zaterdag 11.00 tot 13.00

Stadsbibliotheek

Carrer Major, 9

Tel. 96 579 39 38

biblioteca@ajxabia.org

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 14.00 en 16.30 tot 20.00 Zaterdag van 10.00 tot 13.30

Gemeentelijke markthal

Plaça de Celestino Pons

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 13.30 uur en 17.00 tot 20.30 (in de zomer: 18.00 tot 21.00) Zaterdag van 8.00 tot 13.30

Kerk van San Bartolome

Plaça de l'Església

Tel. 96 579 11 74

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 10.30 tot 12.30. Open tijdens kerkdiensten

Augustijner klooster

Placeta del Convent

Tel. 96 579 13 67

Open tijdens kerkdiensten

Kapel Santa Anna

Carrer D'Avall, 39

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 14.00

